

Posudek oponenta na diplomovou práci Bc. Kateřiny Pelechové Evaluace geologického výukového programu a jeho srovnání s výukou ve třídě

Cílem diplomové práce bylo: 1. zjistit, jaké mají žáci postoje ke geologii a k neživé přírodě; 2. zhodnotit, jak výukový program Didaktického centra geologie v Říčanech tyto postoje ovlivňuje; 3. tento vliv porovnat s vlivem klasické výuky ve třídě; 4. zjistit, zda výukový program pomůže žákům pochopit, jak vznikaly různé přírodní útvary. Výzkumu se účastnili žáci kvarty osmiletého a sekundy šestiletého gymnázia.

Cíle práce jsou formulovány jasně, odpovídají zaměření práce, i když osobně pochybuji, že by absolvování jednoho výukového programu mohlo postoje žáků hlouběji ovlivnit. (Autorka sama v závěru práce konstatuje, že výukový program žádný dopad na postoje žáků neměl.) Je škoda, že se nepodařilo jako sledovaný cíl výukového programu ponechat „oceňování estetické hodnoty geomorfologických útvarů v krajině“ (s. 28).

Literární přehled čtenáře čtivě informuje o badatelské výuce a exkurzích, přehledně shrnuje jejich výhody a nevýhody. Po formální stránce je text precizní, nejsou zde prakticky žádné překlepy, ani jazykové chyby či stylistické nedostatky. (Výjimkou je podivná věta na s. 20 a konstatování na s. 22, že mezi nejatraktivnější přírodovědná povolání patří archeolog, tudíž žádný vědec.) V přehledu literatury citelně chybí bližší charakteristika využitého výukového programu.

Metodika je popsána srozumitelně, autorka u některých otázek sledovala četnosti odpovědí, u jiných otázek odpovědi vyhodnocovala pomocí t-testu. Z popisu průběhu výzkumu je zřejmé, že musela přečkat nejrůznější peripetie komplikující její výzkum (nezájem o program ze strany škol, nevydařené počasí při jeho realizaci, učitele, kteří zapomněli dát žákům pretest...). Je škoda, že si autorka všímala geologie jen jako součásti biologie, třebaže řada středních škol geologická témata začleňuje do výuky zeměpisu.

Tabulky s výsledky jsou patřičně okomentované. Z formálních záležitostí jen upozorním, že bývá zvykem umisťovat název grafů pod ně (nikoliv nad ně). Prezentace vytvořená pro výuku ve třídě považuji za zdařilou. Oceňuji velké množství fotografií i doprovodnou informaci pro učitele, které místo fotografie zachycuje. Divím se, že do hodin nebylo začleněno i téma vulkanismus a zemětřesení, které s deskovou tektonikou logicky souvisí.

Autorka využila velké množství české i cizojazyčné literatury. V seznamu literatury chybí akorát v úvodu citovaný Erdogan et al. (2013).

Celkově hodnotím diplomovou práci K. Pelechové jako zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm výborně.

Otázky k obhajobě:

1. Jak probíhal výukový program „Jak vzniká krajina“?
2. Z jakého důvodu jste pro zpracování dat zvolila program LibreOffice Calc? Můžete ho na základě své zkušenosti doporučit?
3. Jak by se dalo ověřit naplnění cíle „žák ocení estetickou hodnotu geomorfologických útvarů v krajině“?

V Praze 23. 5. 2018

Jana Poupová (oponent)